

UCHWAŁA NR XXXII.251.2022
RADY GMINY DOMASZOWICE

z dnia 25 lutego 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 stanowiącego część strategii
rozwiązywania problemów społecznych**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), art.10 ust. 2-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIX.229.2021 Rady Gminy Domaszowice z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Domaszowice na rok 2022 stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXII.178.2021 Rady Gminy Domaszowice z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Domaszowice na lata 2021 - 2022 stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domaszowice.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Bialkowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 (zwany dalej Programem), jest realizowany w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Określa on gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych. Działania te mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Do mieszkańców Gminy Domaszowice kierowane są przede wszystkim działania o charakterze profilaktycznym – konsultacyjnym mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę negatywnych postaw. Wykorzystywane są do tego sprawdzone programy profilaktyczne, w tym rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Niniejszy Program zakłada także realizację zadań wchodzących w zakres profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Ponadto uwzględnia system działań pomocowych, skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również do ich rodzin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice realizowany jest przez Wójta Gminy przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi Gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi oraz innymi osobami fizycznymi i prawnymi działającymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania wpisane w Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 realizowane są ze środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz środków pochodzących z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki). Opłata ta stanowi dochód własny gminy, który w całości jest przekazywany na realizację zadań wynikających z w/w ustawy i nie może być przeznaczony na inne cele.

Rozdział 2.

Diagnoza

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.). Celem działalności Ośrodka Pomocy Społecznej jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. Jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma za zadanie umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą pokonać samodzielnie. Pomocy społecznej udziela się rodzinom o niskim dochodzie oraz w przypadku występowania okoliczności, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej.

W 2021 r. liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Domaszowicach wynosi 117;

W następujący sposób kształtuje się liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu:

- problemu alkoholowego – 2;
- problemu narkomanii – 0;
- przemocy w rodzinie – 0.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domaszowicach.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domaszowicach została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Domaszowice Nr OR.0050.22.2019 z dnia 19.02.2019 r. oraz Zarządzeniem Nr OR.0050.36.2019 z dnia 20.03.2019 r. W skład komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jednym z zadań wykonywanych przez GKRPA w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podejmowanie przedsięwzięć mających na celu doprowadzenie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, a co się z tym wiąże powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócanie porządku publicznego.

W 2021 r. GKRPA w Domaszowicach podjęła następujące działania wobec osób zgłoszonych:

- wszczęto 8 postępowań o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- 5 osób skierowano na badania do biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 2 osoby dobrowolnie podjęły leczenie;
- 3 osoby uczestniczyły w psychoterapii indywidualnej dla osób uzależnionych w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Woskowicach Małych;
- monitorowano przebieg leczenia 5 osób z problemem alkoholowym, wobec których wszczęto postępowanie w 2020 i 2019 roku;
- wystosowano 2 wnioski do Sądu Rejonowego w Kluczborku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

3. Rynek alkoholowy w Gminie Domaszowice.

Na terenie Gminy Domaszowice obowiązuje Uchwała Nr XXXV.217.2018 Rady Gminy Domaszowice z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc ich sprzedaży i podawania na terenie gminy Domaszowice.

Ustalono na terenie Gminy Domaszowice maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży – 18,
 - w miejscu sprzedaży - 3
- 2) zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży – 18,
 - w miejscu sprzedaży - 3
- 3) zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży – 18,
 - w miejscu sprzedaży - 3

Obecnie ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawia się następująco:

- 1) zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży – 7,
 - w miejscu sprzedaży - 1
- 2) zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży – 6,
 - w miejscu sprzedaży - 1

3) zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – 6
- w miejscu sprzedaży – 1.

4. Współpraca z Policją.

Komenda Powiatowa Policji w Namysłowie realizuje zadania określone w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji na terenie Gminy Domaszowice, między innymi jest to ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych.

Z danych z Komendy Powiatowej Policji w Namysłowie w 2021 r. wynika, że:

- zatrzymano i przewieziono do wytrzeźwienia 6 mieszkańców Gminy Domaszowice;
- założono 1 Niebieską Kartę, gdzie sprawca był pod wpływem alkoholu;
- do policyjnej Izby Dziecka nie przewieziono żadnego nietrzeźwego nieletniego.

Rozdział 3. Cele i zadania

Głównym celem Programu jest zapobieganie nadużywaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- współpracę z ośrodkami terapii uzależnień, poradniami dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia;
- kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym;
- opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji w formie broszur, plakatów i ulotek na temat uzależnień oraz możliwości ich leczenia.

2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą:

- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy w tym zakresie;
- współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- udzielanie dzieciom, młodzieży, a także rodzinom, w których występują problemy uzależnień, przemoc i inne, pomocy psychologicznej oraz prawnej;
- udzielanie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie powiatu i województwa;
- udzielanie informacji o bezpłatnych poradach prawnych udzielanych na terenie gminy i powiatu;
- edukacja publiczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci (zakup ulotek, broszurek, informatorów, gadżetów etc.)
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach pomocowych, działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom,
- podejmowanie interwencji kryzysowej w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień.

- uczestnictwo w kampaniach promujących zdrowy styl życia oraz w konferencjach i naradach podnoszących poziom wiedzy;

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień, a szczególnie uzależnienia od alkoholu:

- realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia m.in. od alkoholu, palenia papierosów, narkotyków oraz Internetu skierowanych do uczniów szkoły podstawowej;

- wspieranie, dofinansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej;

- dofinansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez szkoły, organizacje pozarządowe, parafie, kluby sportowe, stowarzyszenia, osoby fizyczne, skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, pedagogów, nauczycieli;

- wszechstronne wspieranie w zakresie profilaktyki zdrowotnej rodziców, nauczycieli, pedagogów szkolnych, policjantów;

- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym;

- podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;

- podnoszenie wiedzy mieszkańców Gminy Domaszowice na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu, spożywaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniem behawioralnym poprzez zakup materiałów edukacyjnych (m.in. książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek, gadżetów profilaktycznych etc.) służących oddziaływaniom profilaktycznym oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów;

- organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży;

- współfinansowanie realizowanych na terenie placówek oświatowych programów służących do prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, rozpoznawania zjawisk uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;

- organizacja imprez bezalkoholowych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu skierowanych do dzieci i młodzieży;

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu uzależnień, promowaniem pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Dotyczy głównie:

a) organizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym zapewnienie środków finansowych na zakup nagród, napojów, posiłków regenerujących;

b) pomocy finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno – sportowych promujących zdrowy styl życia, realizujących cele profilaktyczne, odbywających się bez udziału alkoholu, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny;

- finansowanie zakupu nagród, sprzętu sportowego, artykułów spożywczych i materiałów informacyjno – edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, warsztatów i zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych i imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowia;

- stała współpraca z placówkami gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi w zakresie propagowania zdrowego stylu życia;

- ścisła współpraca z asystentem rodziny oraz pracownikami socjalnymi dająca możliwość mitorowania procesu wychowania dzieci i młodzieży w rodzinach problemowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych w szczególności skierowaną do młodzieży;
- podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt i pod zastaw;
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym;
- przeprowadzanie kontroli przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

Rozdział 4.

Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

I. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

1. Motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym podejmowanie procedur interwencyjnych na rzecz dobra małoletnich dzieci.
4. Monitorowanie dostępności do leczenia odwykowego pacjentów uzależnionych i ich rodzin.
5. Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym zakup materiałów edukacyjnych.
6. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Gminy Domaszowice.
8. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
10. Udział członków GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Domaszowice.

II. Przewodniczący Komisji planuje i organizuje jej pracę w szczególności w zakresie dokonywania merytorycznej oceny wniosków profilaktycznych dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Programie, planowania badań diagnostycznych zjawisko uzależnień, monitorowania realizacji programów profilaktycznych.

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się dla Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i zarazem Sekretarza Komisji miesięczne wynagrodzenie w wysokości 24% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników określonych przez Radę Ministrów, natomiast członkom Komisji za udział w posiedzeniu wynagrodzenie w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników określonych przez Radę Ministrów. Ustala się również wynagrodzenie za sporządzenie opinii biegłego w sprawie uzależnienia w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników określonych przez Radę Ministrów.

Rozdział 5. Realizacja

1. Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Domaszowice, a w szczególności:

- osoby dotknięte problemem uzależnień;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym dzieci ze środowisk zagrożonych;
- rodziny, w tym osoby współuzależnione oraz najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

2. Bezpośrednią odpowiedzialność za koordynowanie i realizację zadań programu ponosi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Domaszowice.

3. Realizatorami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Domaszowice na lata 2022 - 2025 są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Wójt Gminy Domaszowice.
- 3) Placówki kulturalne i oświatowe.
- 4) Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach.
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Domaszowice.
- 6) Policja i inni.